

ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS SAMMANKOMST

DEN 26 FEBRUARI 1887.

Sammankomsten, den första under året, hölls såsom vanligt å hotel Phoenix.

Sedan ordföranden, prof. O. SANDAHL, helsat de talrikt församlade ledamöterna och protokollet från föregående sammankomst blifvit uppläst och godkänt, anmäldes att till ledamot af föreningen invalts

Hr apotekaren JUNKER HEDMAN, Stockholm,
hvarefter följande föredrag höllos:

Lektor J. SPÅNGBERG, som under sistlidne sommar, liksom äfven förut, haft tillfälle att å Gotland iakttaga den för kornsäden så förstörande s. k. »kornflugan», *Chlorops taeniofus*, redogjorde efter egen och andras erfarenhet för denna skadeinsekts historik, utbredning och lefnadssätt samt för de resultat rörande den nämnda flugans »vintergeneration» och dennas uppehållsort m. m., som framgått ur äldre och nyare forskares undersökningar.

Lektor HOLMGREN förklarade sig hysa andra åsigter rörande kornflugans utveckling och vintergeneration samt hänvisade till sin snart i tryck utkommande berättelse härom, afgifven till kgl. Landtbruksakademien.

Konservator S. LAMPA hade i Stockholms skärgård iakttagit härjningar af en annan art kornfluga, *Chlorops cornutus*.

Dr G. ADLERZ framställde i ett längre föredrag den egenomliga bildningen och utvecklingen af myrlarvernas mage och

tarmkanal. Föredraget illustrerades af väl utförda upplysande teckningar.

Han omnämde äfven sin iakttagelse, att vissa myror, såsom docenten d:r LUNDSTRÖM uppgifvit, samla frön af *Melampyrum*-arter, hvilka frön hafva en viss likhet med s. k. myrugg, men han delade icke d:r LUNDSTRÖMS åsigt, att myror, som hafva så utbildadt luktsinne och så skarp uppfattning, skulle misstaga dessa frön för myrkokonger, helst de myror, som samla dylika frön icke efter genomgången larvstadium spinna in sig i kokonger. *Melampyrum*-frön förevisades.

D:r A. omnämde sedan sitt fynd på Öland af en rekryt för den svenska myrfaunan, nämligen den lilla märkvärdiga, egentligen till sydligare Europa hörande myrarten, *Anergates atratulus*, hvilken, såsom bekant är, saknar könlösa individer eller egna arbetare i sitt samhälle och därför håller såsom slafvar arbetare af en liten gulaktig myra, *Tetramorium cæspitum*. De försök till förklaringar, som man lemnat af detta besynnerliga förhållande, äro icke fullt tillfredsställande. LUBBOCK förmodar, att hanar och honor af *Anergates* smyga sig in i en koloni af *Tetramorium* och döda dennas könsdjur samt att sålunda dessa slafvållare förnedrats till ett slags parasiter hos samma myror, hvilka de i förgångna tider hållit såsom tillfångatagna slafvar. Såsom en ytterligare nemesis eller påföljd af slafvållandet hafva *Anergates*-myror äfven förlorat alla byggnads- och näringsinstinkter, så att de till och med måste matas af sina gula slafvar och äro af dem i allt beroende samt synas numera vara på väg att alldeles dö ut. Utförligare skulle i tidskriften meddelas.

Med anledning af d:r ADLERZ'S föredrag erinrade ordföranden om de synnerligen intressanta och rent af underbara drag ur myrornas lif, som föreningens förtjänstfulle medlem prof. REUTER på ett fångsländande sätt skildrar i häftet II af sin i serien »*Ur vår tids forskning*» intagna lärerika afhandling om »*De lägre djurens själslif*», och förevisade ordf. sedan ett stort fragment af ett myrbo, taget ur en ihålig ek vid Liljeholmen, hvilket bo var uppfördt af den »bruna myran», *Lasius fuliginosus* och består af tallösa, i våningar öfver hvarandra ställda celler eller kamrar med talrika genomgångar och öppningar.

Väggarne mellan rummen och gångarne äro uppförda af en fast brun massa, som myrorna bilda genom en söndertuggning af murken ved och inblandning af sin sega limartade saliv, som starkt sammanklibbar vedpartiklarne och hårdnar i luften.

Hr G. HOFGRÉN omtalade de härjningar af flere slags fjärils-larver, hörande till bladvecklarnes grupp (*Tortricide*), hvilka han under förliden sommar iakttagit å björk, ek, och många flera träd, dels inåt Mälaren och dels på kgl. djurgården i närheten af Rosendal. Hr H. hade uppfödt en mängd af dessa larver och hade lyckats erhålla talrika utkläckta fjärilar, hörande till släktena *Grapholitha*, *Penthina*, *Tortrix* m. fl. En rik samling särdeles väl konserverade exemplar af dessa fjärilar förvisades och skulle en berättelse om de iakttagna härjningar meddelas tidskriftens läsare.

Angående härjningar af bladvecklarnes larver anförde hrr J. MEVES, LAMPA, HOLMGREN och ordf. ytterligare iakttagelser.

Byråchefen J. MEVES meddelade sedan ur skogstjänstemännens rapporter intressanta skildringar af »Trädborrens» eller »Barkborrens» svåra framfart i våra granskogar under senaste 20 åren. Det vore dock icke afgjort, anförde talaren, om det är Barkborren (*Tomicus typographus*), som i första hand är orsaken till ödeläggelsen, eller om icke snarare förhållandet vore det, att granar, som genom stormars åverkan blifvit hvad man kallar »rottryckta» eller fått sina sugrötter afslitna, dö eller torka bort genom på detta sätt uppkommen oförmåga att skaffa sig näring och att träden först efter döden angripas af nämde förstörande skalbagge. Mycket synes tala för det senare antagandet, bland annat den omständigheten att barkborren, som gnager sina gångar mellan barken och veden, skulle, om han angrepe fullt friska träd, löpa fara att drunkna i det flöde af kåda, som hans gnagande ofelbart skulle framkalla. Utförligare meddelande skulle lemnas till tidskriften.

Hr J. MEVES visade därefter en sinrikt konstruerad, enkelt och praktiskt anordnad bur för larvers uppfödande och förpuppning, där larvernas för burinvånarnes trefnad besvärliga ekskrementer samlades i en särskild afdelning och lätt kunde bortskaffas utan att man oroade larver, som stodo i begrepp att förpuppa sig eller spinna sina kokonger, hvartill de egde gynsamt

tillfälle i en annan afdelning af kläckningsburen, som i tidskriften skulle afritas och beskrivas.

Hr S. LAMPA visade en parasitstekel, *Pimpla nucum*, utkläckt ur larven till nötbillen, *Balaninus nucum*, den bekante skalbaggen, som förstör våra hasselnötter.

Oskar Th. Sandahl.

EN »SORGMANTEL» (VANESSA ANTIOPA L.) ÖFVERVINTRANDE I EN HVITMOSS-TORFVA.

Att många fjärilar i vårt kalla klimat öfvervintra är ett allmänt känt förhållande. Man antager att dessa fjärilar krypa in i allehanda gömslen, där de kunna vara skyddade, väl icke mot vinterköldens inverkan, men emot väta och regn under blidväder. Mera sällan har man dock i verkligheten påträffat öfvervintrade fjärilar i deras gömställen. Därför har hvarje bidrag till kännedomen om fjärlars öfvervintring sin vikt, och på grund häraf meddelas följande rätt egendomliga fynd.

Föreningens ärade medlem, grefve WATHIER HAMILTON, lemnar i ett bref till undertecknad, dateradt Danbyholm, Stigtomta, den 26 febr. 1887, följande meddelande: »I första dagarne af februari var jag ute på en torfmosse och talade med några personer om ett blifvande arbete därstädes. Min inspektör, som var med, hackade då tillfälligtvis med en spade i en för några år sedan uppkastad hvitmosstorfvva, som därvid öppnade sig i en spricka och i densamma låg en fullt utbildad lefvande fjäril, den s. k. sorgmanteln (*Vanessa Antiopa L.*), som jag sedermera under en resa till Stockholm medtog och öfverlemnade till hr professorn».

Denna fjäril, som lemnades i mitt hem, då jag tillfälligtvis var frånvarande, var då vid fullt lif och oskadad, ehuru den trängt sig in i hvitmosstorfvans trånga spricka.

Oskar Th. Sandahl.